

Kinh tế số, tăng trưởng xanh: Không thể thiếu nhân lực chất lượng cao

17:43 11/08/2025

Đầu tư vào người lao động là nền tảng để hiện thực hóa mục tiêu số hóa, xanh hóa và nâng cao năng lực cạnh tranh quốc gia. Đầu tư cho người lao động hôm nay là cách tiết kiệm lớn nhất cho tương lai đòi hỏi cần có chuyển đổi cách nhìn nhận và đầu tư cho nguồn lực con người.

Phát triển nhân lực - nền tảng cho chuyển đổi kép

Ngày 11/8, Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam phối hợp với Liên đoàn Thương mại và Công nghiệp Việt Nam (VCCI) và Báo Lao Động tổ chức hội thảo "Phát triển nhân lực - điều kiện tiên quyết cho kinh tế số và tăng trưởng xanh".

Ông Nguyễn Khánh Long, Phó Cục trưởng Cục Việc làm (Bộ Nội vụ), nhấn mạnh: "Nguồn nhân lực là yếu tố nội sinh quan trọng nhất thúc đẩy tăng trưởng. Không có nguồn nhân lực chất lượng, mọi chính sách, công nghệ và vốn đều không thể phát huy tối đa hiệu quả".

Ông cảnh báo về khoảng cách lớn giữa đào tạo và nhu cầu thực tế, khi cả nước vẫn còn nhiều lao động chưa qua đào tạo từ sơ cấp trở lên. Đặc biệt, nhóm lao động phổ thông, tuổi trung niên và lao động nữ tại các khu công nghiệp có nguy cơ bị bỏ lại phía sau nếu không được tái đào tạo kịp thời.

PGS.TS Nguyễn Thị Lan Hương, nguyên Viện trưởng Viện Khoa học Lao động và Xã hội (ILSSA), cho rằng nhân lực không còn là chi phí cần kiểm soát mà là nguồn giá trị cần đầu tư – yếu tố quyết định để doanh nghiệp (DN) sống sót và vươn lên trong kỷ nguyên số và tăng trưởng xanh. Bà nhấn mạnh vai trò "kiến trúc sư trưởng" của Chính phủ trong xây dựng nền tảng pháp lý, định hướng chiến lược và kết nối hệ sinh thái nhân lực quốc gia.

Doanh nghiệp – Công đoàn – Nhà nước cùng hành động

Bà Vi Thị Hồng Minh, Phó Giám đốc Văn phòng Giới sử dụng lao động (VCCI), nêu rõ: Trong bối cảnh chuyển đổi số và xanh hóa, nhân lực là yếu tố then chốt quyết định năng lực cạnh tranh. Việt Nam đặt mục tiêu đến năm 2030, kinh tế số chiếm 30% GDP và đạt phát thải ròng bằng 0 vào 2050, đòi hỏi ưu tiên phát triển nhân lực số và xanh. Tuy nhiên, theo Bản tin thị trường lao động quý I/2025, tỷ lệ lao động qua đào tạo có bằng, chứng chỉ mới đạt 28,8%, thiếu cả số lượng lẫn chất lượng, nhất là nhân lực chất lượng cao.

Bà chỉ ra, nhu cầu nhân lực công nghệ thông tin và công nghiệp số khoảng 150.000 kỹ sư/năm nhưng mới đáp ứng 40-50%; riêng ngành bán dẫn cần 5.000-10.000 kỹ sư/năm nhưng đáp ứng chưa tới 20%. Đến 2030, cần khoảng 2,5 triệu nhân lực cho chuyển đổi số, chưa kể lĩnh vực năng lượng tái tạo và kinh tế tuần hoàn. Trong khi đó, nhiều DN, đặc biệt là khối vừa và nhỏ (SMEs), thiếu nguồn lực cho "chuyển đổi kép" (số và xanh).

Bà Vi Thị Hồng Minh khuyến nghị Nhà nước cần hoàn thiện khung pháp lý, chính sách khuyến khích đào tạo nhân lực số – xanh; đầu tư giáo dục nghề và STEM; xây dựng cơ sở dữ liệu quốc gia về kỹ năng. Doanh nghiệp cần xây dựng chiến lược nhân sự dài hạn; tham gia xây dựng chương trình đào tạo; đầu tư công nghệ học tập; gắn mục tiêu kinh doanh với ESG.

Cơ sở đào tạo cần cập nhật chương trình sát thực tiễn; tăng hợp tác quốc tế; áp dụng đào tạo kép; phát triển giảng viên chất lượng cao; đẩy mạnh ứng dụng công nghệ số.

Từ góc độ DN, ông Lại Hoàng Dũng – Chủ tịch Công đoàn Công ty Samsung Electronics Việt Nam – cho biết: Samsung coi đào tạo là nền tảng chiến lược, gắn liền với đổi mới công nghệ để mọi lao động bắt kịp thay đổi, không ai bị bỏ lại phía sau.

Kết luận hội thảo, bà Thái Thu Xương, Phó Chủ tịch Thường trực Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam, khẳng định: "Đầu tư cho người lao động hôm nay là cách tiết kiệm lớn nhất cho tương lai. Không thể nói đến tăng trưởng xanh hay chuyển đổi số nếu không thay đổi cách nhìn nhận và đầu tư cho nguồn nhân lực". Tổng Liên đoàn sẽ cụ thể hóa tinh thần này thành chương trình hành động, thúc đẩy đào tạo kỹ năng số và kỹ năng xanh, mở rộng liên kết giữa công đoàn – DN – cơ sở đào tạo.

Các đại biểu thống nhất cần: Sớm hoàn thiện Chiến lược phát triển nhân lực đến 2030, tầm nhìn 2050, gắn với chuyển đổi số và tăng trưởng xanh. Xây dựng cơ sở dữ liệu quốc gia về nhân lực số và xanh. DN đầu tư dài hạn cho đào tạo nội bộ, gắn nâng cấp kỹ năng với lộ trình nghề nghiệp. Công đoàn chủ động thông tin nhu cầu đào tạo, đưa chương trình kỹ năng đến tận cơ sở, đảm bảo mọi nhóm lao động đều có cơ hội học tập công bằng.

Giải thưởng DN tiêu biểu vì người lao động 2025

Cũng trong chiều 11/8, Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam phối hợp Bộ Nội vụ và VCCI tổ chức họp báo công bố Giải thưởng Doanh nghiệp tiêu biểu vì người lao động năm 2025.

Bà Thái Thu Xương, Phó Chủ tịch Thường trực Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam - Ảnh: VGP/HT

Bà Thái Thu Xương cho biết, giải thưởng nhằm ghi nhận các DN đặt con người làm trung tâm, thực hiện tốt nghĩa vụ với Nhà nước, có trách nhiệm xã hội, góp phần lan tỏa giá trị tích cực trong cộng đồng DN. Lễ trao giải sẽ diễn ra ngày 16/8 trong khuôn khổ Ngày hội Lao động sáng tạo, kỷ niệm 80 năm Cách mạng Tháng Tám và Quốc khánh 2/9.

Ông Hoàng Quang Phòng, Phó Chủ tịch VCCI, thông tin: Sau 11 năm, gần 600 DN đã được vinh danh. Năm 2025, 28 DN được lựa chọn đều chấp hành tốt pháp luật lao động, xây dựng môi trường làm việc xanh - sạch - đẹp, có chính sách chăm lo vượt chuẩn, đóng góp tích cực cho ngân sách và cộng đồng. Chương trình ưu tiên DN tư nhân, DN FDI và công ty cổ phần có vốn Nhà nước dưới 50%, phù hợp tinh thần Nghị quyết 57 và 68.

Theo Chinhphu.vn